

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

**w Gimnazjum im. Na Bursztynowym Szlaku w Mikoszewie
na rok szkolny 2016-2017**

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. *Rozporządzenie MENiS w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych*
2. *Statut Szkoły*
3. *Wewnątrzszkolny System Oceniania*
4. *Podstawa programowa z biologii dla gimnazjum*

Programy nauczania, podręczniki i numery dopuszczenia:

- klasy I i II wg Programu nauczania biologii „Puls Życia” autorstwa A. Zdziennickiej
Klasa I: podręcznik: *Puls Życia 1: 58/1/2009*,
Klasa II: podręcznik: *Puls Życia 2: 58/2/2009*
- klasy III wg „Programu nauczania biologii OPERON”
autorstwa J. Loritz-Dobrowolska, Z. Sendecka, E. Szędzianis, E. Werbiłowicz
Klasa III: *Biologia2 i Biologia3: 42/2/2010, 42/3/2011*

Program realizowany będzie w następującym wymiarze:

- Klasy I – 2 godziny tygodniowo*
- Klasy II – 2 godziny tygodniowo*
- Klasy III – 1 godzina tygodniowo*

Kontrakt z uczniami:

1. Rozkład materiału wraz z PSO przedstawiany jest uczniom i rodzicom na początku każdego roku szkolnego.
2. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami oceniania opisanymi w przedmiotowym systemie oceniania.
3. Każda ocena wystawiona przez nauczyciela jest jawna i uzasadniona.
4. Ocenie mogą podlegać wszystkie formy aktywności ucznia, np:
  - praca z mikroskopem, zajęcia laboratoryjne,
  - analiza plansz, rysunków, wykresów, tekstów źródłowych,
  - przygotowywanie referatów, albumów, plansz dydaktycznych, zielników
  - korzystanie z dodatkowych źródeł informacji (internet, encyklopedie, klucze, prasa, itp.)

- prowadzenie hodowli, doświadczeń,
  - gromadzenie okazów,
  - aktywność w czasie lekcji,
  - praca w grupie,
  - przeprowadzanie ankiet, wywiadów,
  - praca z zeszytem ćwiczeń,
  - praca domowa, jeśli wymaga ona większego wkładu pracy,
  - udział w projektach edukacyjnych o tematyce biologicznej,
  - praca w kółku biologicznym,
  - udział w konkursach o tematyce przyrodniczej i ekologicznej, jeśli uczeń zajął punktowane miejsce.
5. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, oraz uzupełniania go w przypadku nieobecności w szkole (własnoręcznie przepisana lekcja, nie wklejenie xero z zeszytu innego ucznia). Zeszyt powinien być prowadzony estetycznie i rzetelnie:
- notatki z lekcji z wyróżnionymi tematami
  - przejrzyste schematy wykonane ołówkiem
  - prace domowe zadane do wykonania w zeszycie
  - wklejone za pomocą taśmy klejącej kartkówki
6. Prace klasowe są obowiązkowe, dotyczą dużych partii materiału – dział jeden lub więcej. Prace klasowe są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podawany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy. Nauczyciel dokonuje odpowiedniej adnotacji w dzienniku lekcyjnym. Uczeń nieobecny na pracy klasowej jest zobowiązany napisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie dłużej niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły). Każdą pracę klasową, napisaną na ocenę niższą niż bardzo dobry uczeń może poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach. Uczeń poprawia pracę tylko raz i brana jest pod uwagę ocena z pracy poprawionej. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, aczkolwiek uczeń dostaje inny zestaw pytań, niż uczniowie piszący w pierwszym terminie. W przypadku stwierdzenia oszustwa (ściągnięcia, komunikowania się) podczas pracy klasowej, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Krótkie sprawdziany tzw. kartkówki nie muszą być zapowiadane, dotyczą maksymalnie trzech jednostek tematycznych, nie podlegają one poprawie. Ocenione kartkówki uczeń ma obowiązek wkleić do zeszytu z biologii.
8. Nauczyciel zobowiązuje się sprawdzać prace pisemne nie dłużej niż dwa tygodnie.
9. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji - tyle nieprzygotowań w ciągu semestru, ile lekcji biologii przypada w danym semestrze na tydzień (uczeń zgłasza nieprzygotowanie przed rozpoczęciem lekcji). Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak ćwiczeń, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji, za każde kolejne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń, który nie zgłosi w semestrze nieprzygotowania tzn. zawsze był rzetelnie przygotowany do zajęć - otrzymuje na koniec danego okresu ocenę cząstkową: celujący - (adekwatna ocenie z odpowiedzi). Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do sprawdzianu, lub pracy klasowej, będąc na lekcji musi wziąć w niej udział.
10. Pisemne prace semestralne - testy oceniające osiągnięcia semestralne lub roczne prowadzone są na tych samych zasadach co prace klasowe.
11. Ocenę semestralną wystawia nauczyciel przedmiotu w oparciu o wszystkie oceny jakie uczeń uzyskał w ciągu semestru, jednak decydującą rolę odgrywają oceny z prac

- klasowych. Pozostałe oceny cząstkowe mogą wpłynąć na podniesienie lub obniżenie oceny.
12. W przypadku uzyskania przez ucznia oceny niedostatecznej na I semestr powinien on uzupełnić zaległy materiał podczas konsultacji w ciągu wyznaczonego przez nauczyciela czasu. Dla ułatwienia nauczyciel może podzielić uczniowi materiał na mniejsze partie.
13. W przypadku gdy uczeń nie jest klasyfikowany z przedmiotu ma obowiązek uzupełnienia materiału, z którego nie był klasyfikowany w terminie wyznaczonym przez komisję powołaną przez dyrektora szkoły (zgodnie z WSO).
14. Ocenę końcoworoczną wystawia nauczyciel w oparciu o oceny uzyskane w II semestrze, oraz o ocenę z semestru pierwszego.
15. Przy wystawianiu oceny okresowej i końcoworocznej nauczyciel bierze również pod uwagę :
- rozwój ucznia (jakie czyni postępy w danym czasie);
  - wkład pracy w stosunku do zdolności;
16. Prace pisemne i prace klasowe ocenia się wg następującej punktacji:
- 96 - 100% - celujący
  - 91- 95% - bardzo dobry +
  - 86 – 91% - bardzo dobry
  - 81- 85% - dobry +
  - 71- 80% - dobry
  - 61- 70% - dostateczny +
  - 51- 60% - dostateczny
  - 41- 50% - dopuszczający +
  - 31- 40% - dopuszczający
  - 0 - 30% - niedostateczny
17. W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostaną zalecenia poradni poprzez odpowiednio obniżone wymagania:
- wydłużenie czasu wykonywania zadania;
  - konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez uczniów w formie pisemnej;
  - możliwość zamiany formy pisemnej na odpowiedź ustną (tylko sprawdzian) nie praca klasowa;
  - podczas odpowiedzi ustnych zadawania większej ilości prostych pytań zamiast jednego złożonego;
  - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego.
18. Jeżeli uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel w ramach godzin pozalekcyjnych zajęć chętnie udzieli pomocy.
19. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MENiS.

Obszary aktywności a wymagania na ocenę:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ znacznie wykracza swoją wiedzą i umiejętnościami poza treści programowe,
- ❖ osiąga sukcesy w konkursach biologicznych i ekologicznych,
- ❖ bierze dobrowolny udział w akcjach na rzecz ochrony przyrody,
- ❖ wykonuje i opisuje dodatkowe doświadczenia i obserwacje biologiczne, do których ma dokładną analizę i dokumentację,

- ❖ formułuje problemy i hipotezy oraz weryfikuje je na drodze teoretycznej i eksperymentalnej,
- ❖ zna najnowsze osiągnięcia z dziedziny nauk biologicznych i prezentuje je oraz własną opinię na ich temat,
- ❖ wykorzystuje dodatkowe środki na prezentowanie informacji,
- ❖ samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji, zdobywa informacje potrzebne do rozwijania zainteresowań przedmiotowych,
- ❖ jest zamiłowanym przyrodnikiem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- ❖ samodzielnie, korzystając z różnych źródeł zdobywa informacje w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych,
- ❖ bierze udział w konkursach biologicznych i ekologicznych,
- ❖ wykonuje i opisuje doświadczenia i obserwacje biologiczne, do których ma analizę i dokumentację,
- ❖ formułuje problemy i hipotezy oraz weryfikuje je na drodze teoretycznej,
- ❖ zna osiągnięcia z dziedziny nauk biologicznych i prezentuje je,
- ❖ wykorzystuje dodatkowe środki na prezentowanie informacji,
- ❖ samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji, zdobywa informacje potrzebne do rozwijania zainteresowań przedmiotowych

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- ❖ wykonuje doświadczenia i obserwacje biologiczne,
- ❖ formułuje problemy i hipotezy,
- ❖ zna osiągnięcia z dziedziny nauk biologicznych,
- ❖ stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów biologicznych,
- ❖ samodzielnie sporządza notatki korzystając z różnych źródeł informacji,
- ❖ zeszyty prowadzone systematycznie, poprawnie, prawie bezbłędnie,
- ❖ samodzielnie wykonuje i opisuje rysunki z przeprowadzonych obserwacji mikroskopowych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ❖ opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- ❖ z pomocą nauczyciela wykonuje doświadczenia i obserwacje biologiczne,
- ❖ z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów biologicznych,
- ❖ sporządza notatki korzystając z różnych źródeł informacji,
- ❖ z pomocą nauczyciela opisuje podstawowe procesy biologiczne,
- ❖ zeszyt prowadzony systematycznie, starannie,
- ❖ prace domowe zawsze wykonywane, z drobnymi błędami,
- ❖ wykonuje i opisuje rysunki z przeprowadzonych obserwacji mikroskopowych.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ❖ ma braki w opanowanych wiadomościach i umiejętnościach programowych, ale nie przekreślają one dalszego kształcenia,
- ❖ do lekcji jest przygotowany powierzchownie
- ❖ z pomocą nauczyciela opisuje podstawowe procesy biologiczne,
- ❖ z pomocą nauczyciela wyjaśnia podstawowe pojęcia biologiczne,
- ❖ wypowiada się niespójnie z błędami rzeczowymi, z widocznymi brakami w argumentacji,
- ❖ sporządza notatki korzystając z podręcznika i pomocy nauczyciela,
- ❖ zeszyt prowadzony niestarannie ale systematycznie,

- ❖ z pomocą nauczyciela potrafi korzystać z aparatury optycznej i wykonuje rysunki z przeprowadzonych obserwacji mikroskopowych.
- ❖ nie stara się brać udziału w lekcji, aktywny po zachęceniu przez nauczyciela,
- ❖ prace domowe zazwyczaj wykonywane, choć z błędami.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ❖ nie opanował wiadomości i umiejętności programowych niezbędnych do dalszego kształcenia,
- ❖ nie potrafi opisać procesów biologicznych o elementarnym stopniu trudności,
- ❖ nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć biologicznych,
- ❖ nie prowadzi zeszytu, lub też prowadzi sporadycznie, z licznymi błędami,
- ❖ nie wykonuje prac domowych,
- ❖ nie bierze udziału w lekcji, nie wykazuje aktywności, nawet po zachęceniu przez nauczyciela,
- ❖ opuścił ponad połowę zajęć w danym semestrze.

Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania przewidywana jest po upływie każdego roku szkolnego.

Formy ewaluacji:

- rzetelna weryfikacja wymagań na poziom podstawowy i ponadpodstawowy,
- słowne konsultacje z innymi nauczycielami biologii,
- ankiety skierowane do uczniów.

nauczyciel biologii:
mgr Agnieszka Sokołowska